ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2023

Vyhlásené: 13. 9. 2023 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

358

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 8. augusta 2023,

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 9b ods. 16 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 495/2022 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

a) deeskalačnou technikou špecifická terapeutická technika, ktorá pacientovi pomáha získať kontrolu nad svojím správaním a zabraňuje agresívnemu správaniu voči sebe alebo svojmu okoliu,

b) druhom obmedzovacieho prostriedku fyzické obmedzenie, mechanické obmedzenie, farmakologické obmedzenie a izolácia; typy mechanického obmedzenia sú ustanovené v § 9b ods. 3 zákona, typy farmakologického obmedzenia sú ustanovené v § 9b ods. 4 zákona a typ izolácie je ustanovený v § 9b ods. 5 zákona,

c) miestnosťou na bezpečný pobyt seklúzna miestnosť; seklúzna miestnosť je určená pre pacienta s duševnou poruchou so závažnými poruchami správania, ktorý ohrozuje seba alebo svoje okolie, je uzamknuteľná personálom a materiálno-technicky bezpečná pre pacienta,

d) bezpečnostnou jednotkou špeciálne vyčlenený priestor ústavného zdravotníckeho zariadenia s možnosťou bezpečného zvládnutia porúch správania pacienta, následného kontinuálneho monitorovania pacienta a jeho ďalšej liečby zahŕňajúci seklúznu miestnosť.

§ 2

(1) Farmakologické obmedzenie môže vykonať lekár alebo sestra.

(2) Ak ide o nebezpečné konanie pacienta, ktoré smeruje k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pacienta alebo iných osôb alebo k vzniku škody na majetku, môže fyzické obmedzenie, mechanické obmedzenie alebo izoláciu v spolupráci so zdravotníckym pracovníkom vykonať na základe nariadenia lekára pracovník, ktorého na tento účel určil poskytovateľ ústavnej starostlivosti; typom fyzického obmedzenia je pridržiavanie alebo imobilizácia pacienta zdravotníckym pracovníkom alebo pracovníkom na tento účel určeným poskytovateľom ústavnej zdravotnej starostlivosti pomocou fyzickej prevahy a použitia špeciálnych hmatov s cieľom dosiahnutia manuálnej kontroly nad pacientovým správaním.

(3) Použitiu obmedzovacieho prostriedku predchádza použitie niektorého z miernejších spôsobov zvládnutia situácie. Miernejším spôsobom zvládnutia situácie sa rozumie zvládnutie situácie najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti, aktívnym počúvaním alebo inou verbálnou deeskalačnou technikou. Verbálnou komunikáciou je verbálna deeskalačná technika používaná počas terapeutického rozhovoru s pacientom zameraná na zníženie jeho vnútorného napätia a riešenie problému, ktorý môže viesť k agresívnemu správaniu.

(4) Použitiu obmedzovacieho prostriedku predchádza verbálna komunikácia zameraná na informovanie pacienta o dôvodoch použitia obmedzovacieho prostriedku a postupe zdravotníckych pracovníkov pri jeho použití; verbálna komunikácia pokračuje priebežne počas použitia obmedzovacieho prostriedku a bezprostredne po vykonaní použitia obmedzovacieho prostriedku.

(5) Počas používania fyzického obmedzenia, mechanického obmedzenia alebo izolácie je pacient kontrolovaný osobne zdravotníckym pracovníkom pravidelne, najmenej každých 30 minút. Ak kontrola pacienta vykonávaná zdravotníckym pracovníkom osobne z dôvodu bezprostredného nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia zdravotníckeho pracovníka nie je možná, kontrola sa vykoná na diaľku prostredníctvom signalizačného zariadenia pre obojsmernú komunikáciu. Pri použití farmakologického obmedzenia je pacient kontrolovaný osobne zdravotníckym pracovníkom v súlade so súhrnom charakteristických vlastností lieku.

(6) Kontrola pacienta vykonávaná zdravotníckym pracovníkom osobne počas použitia obmedzovacieho prostriedku zahŕňa

a) prevenciu komplikácií plynúcich z použitia obmedzovacieho prostriedku,

b) kontrolu zdravotného stavu, najmä v rozsahu posúdenia stavu psychických funkcií, vrátane rizika agresívneho správania,

c) posúdenie stavu fyziologických funkcií, vrátane vitálnych funkcií, hydratácie, výživy, vyprázdňovania, hygieny, tepelného komfortu a svetelného komfortu.

(7) Okrem kontroly podľa odseku 6 sa v odôvodnených prípadoch vykonáva kontrola pozorovaním pacienta na diaľku alebo pozorovaním pacienta prostredníctvom kamerového systému. Takto vykonaná kontrola nenahrádza kontrolu vykonanú zdravotníckym pracovníkom osobne.

(8) Počas používania mechanického obmedzenia je pacient vizuálne oddelený od ostatných pacientov a návštev ostatných pacientov v zdravotníckom zariadení.

(9) Návšteva pacienta, u ktorého sa používa obmedzovací prostriedok, sa môže zrealizovať po jej schválení lekárom, ktorý rozhodne o jej forme a dĺžke trvania.

(10) Komunikácia medzi pacientom a zdravotníckym pracovníkom počas izolácie prebieha cez signalizačné zariadenie pre obojsmernú komunikáciu, ktoré je bezpečne umiestnené v seklúznej miestnosti.

(11) Ak to materiálno-technické vybavenie zdravotníckeho zariadenia umožňuje, pacient má počas izolácie v seklúznej miestnosti zabezpečený bezpečný prístup k čerstvému vzduchu prostredníctvom okna.

(12) Počas použitia mechanického obmedzenia alebo izolácie má pacient k dispozícii len tie osobné veci, ktoré nie sú potenciálne ohrozujúce pre neho alebo jeho okolie, a má spravidla oblečené bezpečné nemocničné oblečenie bez šnúrok na účel minimalizácie rizika ublíženia sebe alebo okoliu.

§ 3

(1) Registrom obmedzovacích prostriedkov sa rozumie osobitný register na zaznamenávanie všetkých prípadov použitia obmedzovacích prostriedkov v ústavnom zdravotníckom zariadení.

(2) Register obmedzovacích prostriedkov sa vedie písomne. Údaje z registra obmedzovacích prostriedkov sa na účel vykonania kontroly sprístupňujú len osobe oprávnenej na výkon kontroly a dohľadu, a to v listinnej podobe.

§ 4

(1) Prokurátorovi vykonávajúcemu dozor v zdravotníckom zariadení sa oznámi použitie obmedzovacieho prostriedku písomne. V oznámení o použití obmedzovacieho prostriedku sa uvedú

a) identifikačné údaje zdravotníckeho zariadenia najmä v rozsahu názov zdravotníckeho zariadenia, sídlo zdravotníckeho zariadenia a identifikačné číslo organizácie,

b) meno, priezvisko a rodné číslo pacienta,

c) druh a typ použitého obmedzovacieho prostriedku,

d) dátum a čas nariadenia použitia obmedzovacieho prostriedku a dátum a čas ukončenia použitia obmedzovacieho prostriedku, ak sa v čase oznámenia použitie obmedzovacieho prostriedku ukončilo.

(2) Osobe, ktorú si pacient spravidla určí pri prijímaní do ústavného zdravotníckeho zariadenia uvedením jej mena, priezviska a telefónneho čísla alebo adresy elektronickej pošty, a osobe podľa § 9b ods. 14 písm. d) zákona, sa v oznámení o použití obmedzovacieho prostriedku uvedie

a) dátum a čas nariadenia použitia obmedzovacieho prostriedku,

b) dátum a čas ukončenia použitia obmedzovacieho prostriedku,

c) dôvod jeho použitia.

§ 5

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. septembra 2023.

Michal Palkovič v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.